Autor publikacji:
Zbigniew Rzywucki firma R-Ceram.

www.doskonaleniegolebir-ceram.pl
golebie@r-ceram.pl

Wprowadzenie do publikacji.

Długotrwałe odwodnienie organizmu niesie za sobą liczne negatywne skutki. U gołębi stan ten pogarsza wydolność organizmu, wpływa na zmniejszenie efektywności pracujących mięśni, zaburza funkcjonowanie układu nerwowego, zaburza funkcjonowanie układu oddechowego, powoduje zaburzenie procesów metabolicznych oraz prowadzi do znacznego zaburzenia w orientacji.

Powszechnie panuje przekonanie, że gołębie, u których wystąpiły oznaki odwodnienia organizmu, nigdy nie osiągają znaczących wyników lotowych. Widocznym skutkiem takiego stanu są spóźnienia z lotu lub zagubienie w lotach gołębi.

Powołując się na opinie hodowców, którzy doświadczyli skutków długotrwałego odwodnienia gołębi powszechnie dominuje przekonanie, że w większości przypadków, źródłem zaistniałych problemów jest zaburzenie procesu trawienia, lub przewlekłe stany chorobowe, wodnisty kał-biegunka, długotrwałe przegrzanie organizmu.

Publikacje związane

- ✓ *Podstawy żywienia gołębi.*
- ✓ *Substancje toksyczne w karmie.*
- ✓ *Ocena kału gołębi.*
- ✓ *Sprawność układu oddechowego oraz przegląd działań zwiększających wydolność lotową gołębi.*
- ✓ *Przegląd wskaźników kondycji i formy lotowej gołębi.*
- ✓ *Wpływ sprawności układu odporności organizmu na stan zdrowia i witalność gołębi.*
- ✓ *Ocena przydatności wody do hodowli gołębi pocztowych.*
- ✓ *Choroby gołębi (publikacje dotyczące chorób gołębi.)*
- ✓ *Wademekum produktów PANTEX HOLLAND.*

W publikacji położono szczególny nacisk na omówienie tylko jednego, lecz bardzo ważnego sygnału, „zwiastującego problemy w hodowli", jakim jest rzadki wodnisty kał, powszechnie zwany biegunką. W publikacji zostały zaprezentowane metody diagnozowania biegunki u gołębi, oraz zostały opisane działania profilaktyczne, które zaliczane są do najbardziej efektywnych narzędzi stosowanych w zapobieganiu i likwidacji problemów biegunki, w hodowli.

Plan publikacji.

- Wodnisty kał, czy zawsze jest problemem dla hodowcy?
- Jak odróżnić postać normalną odchodów od kału wodnistego, biegunki?.
- Źródła wywołujące powstanie wodnistego kału, biegunki.
- Rodzaje wodnistego kału-biegunki.
- Jak postępować w przypadku wystąpienia problemu wodnistego kału - biegunki?.
- Zabezpieczenie hodowli przed powtórnym cyklem „samozakażenia", wystąpienia biegunki.

WODNISTY KAŁ, CZY ZAWSZE JEST PROBLEMEM DLA HODOWCY?

Dla hodowcy nie jest problemem sytuacja, kiedy powracający z lotu gołąb wydala wodnisty kał, w postaci klasycznej biegunki, lub wydala kał w kolorze żółtym czy zielonym. W takim przypadku, kał gołębia zdrowego, w wciągu doby powinien powrócić do postaci jak przed lotem. Hodowcę także nie powinna niepokoić sytuacja, kiedy w okresie intensywnego pierzenia gołębi, zauważy oznaki wodnistego kału w gołębniku. W tym okresie rzadkie odchody wydalane są w następstwie wzmożonej działalności hormonów. Luźny wodnisty kał, jako efekt wzmożonej działalności hormonów może pojawiać się także w przypadku łączenia gołębi w pary hodowlane, i stan ich, także nie powinien budzić obaw hodowcy. Także niejednokrotnie można zauważyć luźny wodnisty kał po podaniu gołębiom czosnku, lub po podaniu gołębiom produktu przeciwko robakom.

Jednak inaczej należy traktować sytuacje, kiedy plamy wodnistych odchodów pojawiają się w gołębniku w warunkach stabilnych.

Obraz 1. Poglądowe zdjęcie przedstawia miejsca wystąpienia wodnistego kału u pojedynczego gołębia i w całym stadzie.

Ponadto poważnym problemem dla hodowcy staje się sytuacja, w przypadkach, kiedy wodnisty kał, biegunka przenosi się na wszystkie pomieszczenia przebywania gołębi, przenosi się z jednego gołębnika na inne gołębniki. Niebezpieczne dla hodowli są

sytuacje w przypadku przenoszenia biegunki do gołębnika rozpłodowego. Gołębnik rozpłodowy z zasady powinienem być ostoją zdrowia, to od zdrowia gołębi rozpłodowych zależy zdrowie przyszłego pokolenia gołębi.

JAK ODRÓŻNIĆ POSTAĆ NORMALNĄ ODCHODÓW OD BIEGUNKI?.

Analizując sytuację, aby stwierdzić, czy postać kału jest już biegunką, zawsze należy pamiętać o podstawowej zasadzie, że różne stany chorobowe mogą uwidaczniać podobne charakterystyki odchodów, w tym kolor lub jego konsystencję. W poprzedniej mojej publikacji „ocena kału gołębi" opisałem jak wygląda kał zdrowego i chorego gołębia. W całej tej analizie, ważna jest ogólna zasada, jeśli gołąb jest zdrowy i karmiony jest karmą o optymalnej jakości, to wydalany kał będzie zwarty i nie będzie miał przykrego zapachu. Kał nie może intensywnie pachnieć amoniakiem, lub innym drażniącym zapachem. Wszelkie odchyłki od ustalonego normalnego stanu mogą zwiastować potencjalny problem. W praktyce weterynaryjnej wodnisty kał, jako biegunka przyjmuje się tylko w przypadku, kiedy stan ten utrzymuje się przez kilka kolejnych dni, oraz kiedy dotyczy większej ilości gołębi w stadzie. W razie problemu z oceną co do jakości kału, proponuję nawiązać kontakt z lekarzem weterynarii. Podczas leczenia biegunki nie zawsze należy stosować antybiotyki. Ważne jest, aby przed podjęciem decyzji o wyborze i podaniu gołębiom produktu leczniczego, najpierw zbadać kał.

RZEGLĄD PRZYCZYN, KTÓRE POTENCJALNIE MOGĄ WYWOŁAĆ U GOŁĘBI WODNISTY KAŁ – BIEGUNKE.

Praktycznie stwierdzone jest, że u gołębi, głównym źródłem, które wywołują rzadki kał, związane są z stanami zapalnymi przewodu pokarmowego. W przeważającej ilości przypadków, stany te spowodowane są przez:

- Zachwianie procesów trawienia pokarmu lub procesów wchłaniania przetrawionego pokarmu do organizmu.
- Oddziaływanie na organizm gołębi chorobotwórczych patogenów jak: bakterii, toksyn, kokcydioz, wirusów, rzęsistek.
- Podanie gołębiom niezdatnej do picia wody, lub podanie gołębiom karmy skażonej bakteriami, toksynami.
- Podanie gołębiom produktów leczniczych o wysokim stężeniu, w dużej dawce, lub podanie produktów powodujących zaburzenie procesu trawienia lub wchłaniania.
- Celowe podanie gołębiom produktów oczyszczających przewód pokarmowy, organizm. Działania oczyszczające organizm powszechnie stosowane są przez hodowców w okresie: po lotach, lub po zimowym spoczynku, przed głównym parzeniem gołębi.
- Wywołanie u gołębi: nadmiernych stanów emocjonalnych, oddziaływaniem stresów związane ze zmianami otoczenia, gołębnika.
- Nadmierne oddziaływanie hormonów w okresie pierzenia, w okresie łączenia gołębi w pary.
- Długotrwałe zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej organizmu. Głównie wynikające z długotrwałym oddziaływaniem wysokiej temperatury otoczenia, lub niską wydolnością oddychania i chłodzenia organizmu.

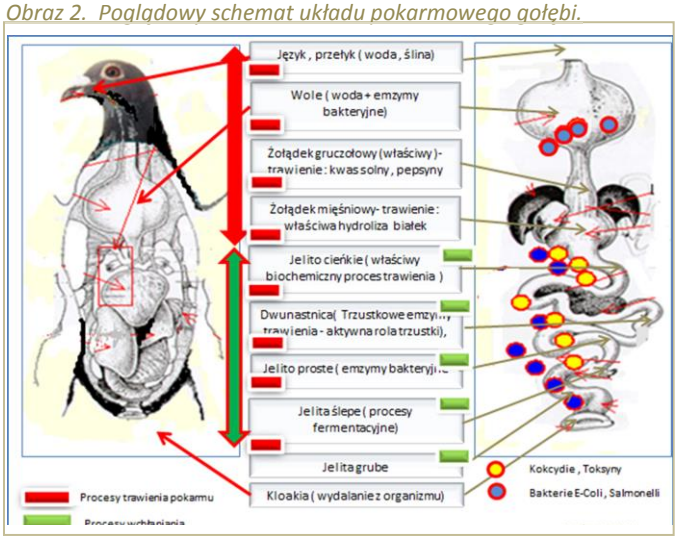
W hodowli gołębi istnieje wiele widocznych oznak wskazujących na wystąpienia problemów z zaburzeniem trawienia pokarmu. Oprócz wodnistego kału - biegunki, często u gołębi można zauważyć wystąpienie syndromu pragnienia wody, lub odwrotnie: syndromu „wodo wstrętu". Gołębie, u których wystąpił syndrom pragnienia, można zauważyć, że wypijają one znacznie więcej wody, oraz często podchodzą do pojnika. W efekcie takiego stanu, częściej niż normalnie wydalają one wodnisty kał i więcej widać mokrych plam, mokrych odchodów.

Wiadome także, że hodowcy łatwiej jest przeprowadzić trafną diagnozę, wyeliminować problem, w przypadkach, kiedy rzadki, wodnisty kał znajduje się w miejscu przebywania pojedynczych gołębi. Jednak inaczej jest w przypadkach, kiedy wodnisty kał zaczyna uwidaczniać się w różnych miejscach, widać go w całym gołębniku i przez kilka kolejnych dni, bez oznak poprawy. W wielu takich przypadkach, szybkie wyeliminowanie biegunki jest bardzo utrudnione. Szczególnie dotyczy to sytuacji, w których źródło problemu jest bardziej złożone. Hodowcy bez badania kału i szczegółowej analizy wyników, będzie trudno określić, co jest głównym powodem wystąpienia biegunki.

Obraz 2, przedstawia poglądowy schemat układu pokarmowego gołębi, na którym zostały oznaczone miejsca szczególnie narażone na wystąpienie stanów zapalnych, wywołanych przez infekcję chorobotwórczych patogenów.

W kolorze czerwonym oznaczono miejsca związane z procesami trawienia pokarmu.
W kolorze zielonym oznaczono miejsca związanych z procesami wchłaniania pokarmu do organizmu.
Kiedy porówna się tylko w/w obszary, to wyraźnie można zauważyć, że najbardziej narażonym na infekcję miejscem przewodu pokarmowego są jelita. To przede wszystkim w jelitach najczęściej powstają zaburzenia trawienia i wchłaniania pokarmu. To w jelitach najczęściej powstają problemy, które w efekcie końcowym wywołują wodnisty kał-biegunkę.

Obraz 2. Poglądowy schemat układu pokarmowego gołębi.

RODZAJE WODNISTEGO KAŁU, BIEGUNKI.

Wodnisty kał, biegunki, ze względu na źródło ich powstania, można podzielić na trzy główne grupy, jak:

BIEGUNKI WYDZIELNICZE, toksyczne, sekrecyjne, należą do grupy biegunek, które są wywołane poprzez nadmierne wydzielanie się płynów w jelitach, przy jednoczesnym zaburzeniu wchłanianiu płynów do organizmu. Źródłem, które wywołuje ten rodzaj biegunki są zazwyczaj infekcje przewodu pokarmowego. Szczególnie w wyniku oddziaływania kokcydii, bakterii salmonella, E.Coli, gronkowców. U gołębi, patogeny te dostają się do układu pokarmowego poprzez skażoną karmę oraz wodę do picia. W

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą autora publikacji/ Zbigniew Rzywucki R-CERAM /

sprzyjających dla siebie warunkach, kolonizują inwazyjnie jelita. Patogeny te podczas swojego rozwoju wydzielają szkodliwe toksyny, przez co podrażniają i niszczą kosmyki jelit. W zainfekowanym miejscach w przewodzie pokarmowym, na obszarach stanów zapalnych jelit, system immunologiczny organizmu, jako reakcja obronna zaczyna wytwarza znaczne ilości płynów, które z wnętrza organizmu przedostają się do podrażnionych jelit, oraz do jelita grubego. W efekcie takiego oddziaływania, znajdujący się w jelicie grubym kał, zostaje mocno nawodniony i rozrzedzony. Ostateczne, jego wydalanie następnie już w wodnistej, rzadkiej postaci. Długotrwałe stany zapalne jelit, wystąpienie długotrwałej biegunki, wpływają znacząco na stan zdrowotny gołębi. W przypadku gołębi młodych zaistniałe sytuacje, zazwyczaj stają się niebezpieczne, i mogą w ostateczności doprowadzić do wystąpienia „choroby młodych" lub choroby ADENO.

BIEGUNKI OSMOTYCZNE, należą do grupy biegunek, które powstają wskutek zaburzeń wchłaniania składników pokarmowych do organizmu. Wspólną cechą tej grupy biegunek, jest zawartość w treści pokarmowej substancji osmotycznie czynnych, które w wyniku procesów trawienia ziaren pojawiają się w jelitach w nadmiernej ilości. Są to głównie substancje pochodzące z surowych włókien ziaren zbóż, jak błonnik, pektyny i śluzy. Te „niestrawialne" składniki, organizm gołębi nie jest w stanie strawić i wchłonąć, a które dodatkowo wyciągają i chłoną wodę z organizmu. W wyniku takiego zaburzenia procesów wchłaniania do organizmu, w jelitach następuje nieproporcjonalne gromadzenie się składników pokarmowych, płynów trawiennych, płynów fermentacyjnych oraz wody. W praktyce wygląda to tak, że niestrawione resztki ziaren spływają do jelita grubego wraz z nadmiernie nagromadzoną wodą. Skutkiem tego, wydalany kał jest bardzo rozrzedzony, wodnisty. Powstała biegunka charakteryzuję się bardzo wyrazistym kolorem, lub jest o konsystencji zważonego mleka, z duża ilością małych kraterków. Niejednokrotnie w zarysach plam, wodnistego kału, mogą pojawiać się miejsca o ściślejszej konsystencji, czasami mogą przypominać formy „ makaronu-nitki". Biegunki osmotyczne długotrwałe, prowadza do wystąpienia zaburzeń w gospodarce wodno-elektrolitowej organizmu, powodują wystąpienie odwodnienie organizmu, obniżają poziom zdrowotny gołębi oraz wydolność lotową gołębi. Widocznym skutkiem takiego stanu, są spóźnienia z lotu, lub zagubienie gołębi w lotach.

BIEGUNKI PO TERAPII ANTYBIOTYKOWEJ, powstają wskutek podawania gołębiom silnych produktów leczniczych-weterynaryjnych, antybiotyków, podawanie gołębiom antybiotyków o znacznie zawyżonej dawce, lub podawanie gołębiom antybiotyków w długim okresie czasu. Celowo podawane produkty lecznicze, niszcząc chorobotwórcze bakterie, ale także niszczą bakterie pożyteczne, które są elementem naturalnej flory bakteryjne, biorącej czynny udział w trawieniu pokarmu. Bakterie, te zawsze muszą występować w przewodzie pokarmowym. W wyniku działania antybiotyków, naturalna równowaga bakteryjna jelit zostaje zaburzona. Dlatego, podczas leczenia" biegunki „ po terapii antybiotykowej" niezbędne jest podawanie gołębiom preparaty zawierające istotne dla organizmu gołębi kultury bakterii. Są to zazwyczaj probiotyki naturalne, jak np. jogurty czy kefiry, lub produkty, probiotyki przetworzone.

Jak powinno się postępować w przypadku wystąpienia w hodowli wodnistego kału - biegunki?.

Tak jak zostało wcześniej opisane, istnieje duża różnorodność przyczyn wywołujących u gołębi wydalanie wodnistego kału, a zatem wynikające z tej sytuacji działania eliminujące problem, są także różne. W takich przypadkach nie zawsze zastosowane „ super środki „ są skuteczne. Jednak poza wszelką dyskusją, jest ciągle aktualne i praktyczne stwierdzenie, że we wszystkich przypadkach eliminacji rzadkiego kału, biegunki w hodowli, zawsze powinno się przestrzegać ogólnie sprawdzonych procedur postepowania.

Kroki1. Należy wytypować i odseparować wszystkie gołębie, które stwarzają potencjalne źródło problemu. Działanie te najlepiej przeprowadzić w godzinach porannych, po nocnym spoczynku gołębi.

Krok2. Po odseparowaniu gołębi, należy dokładnie wysprzątać i zdezynfekować wszystkie miejsca, w których zalega mokry kał, jak: podłoga, cele, siodełka, oraz należy dokładnie umyć i odkazić poidełka.

Krok3. Należy przeanalizować wszystkie (nawet, te mało istotne) źródło powstania problemu. Należy oceniać sytuację w gołębniku, przed problemem, oraz w czasie problemu, w myśl zasady "Dobrze – Źle".

Krok4. Przy stwierdzeniu, że źródłem biegunki, może być infekcja chorobotwórcza. Najlepiej do badania pobrać próbki kału od kilku gołębi z biegunką i gołębi zdrowych. Zalecam wspólne działania z lekarzem weterynarii. Wszelkie decyzje dotyczące podawania produktów leczniczych powinny być podjęte, jako efekt badania i diagnozy.

Krok5. Przy stwierdzeniu, że potencjalnym źródłem biegunki może być skażenie toksynami, zatrucie środkami chemicznymi, nawozami, itp., Wszystkim gołębiom należy podać rozdrobniony węgiel drzewny (najlepiej na karmę), oraz bezwzględnie skontaktować się z lekarzem weterynarii, opiekującym się hodowlą.

W drastycznych przypadkach, kiedy u gołębi wystąpi „wodowstręt „ lub oznaki „poparzenia wola" zawsze można spróbować podać im produkt leczniczy indywidualnie, jako roztwór, za pomocą strzykawki z wężykiem lateksowym lub w postaci tabletki.

Krok6. W czasie leczenia biegunki, należy zmienić karmę, na karmę lekkostrawną. W diecie, należy unikać nasion rozluźniających kał np. ryżu, oraz powinno się stopniowo zredukować ilość podawanej wody do picia. Lepiej podawać wodę w mniejszej ilości, a częściej. Szczególnie w okresie wystąpienia biegunki należy zadbać o higienę pojników. Środowisko wody, należy do najbardziej efektywnych środowisk roznoszących chorobotwórcze patogeny.

Krok7. U gołębi chorych, z ostrą biegunką, należy chronić jelita przed utratą ich podstawowych funkcji. W okresie trwania biegunki zostaje zaburzony ich naturalny odruch pragnienia. Znacznie wzrasta ilość wypitej przez gołębie wody, oraz zwiększa się ilość wypłukiwanych z organizmu elektrolitów. W czasie zaleca się podawać gołębiom elektrolity, ale o mniejszym niż normalnie stężeniu, preparaty chroniące jelita i kokcydiostatyki, oraz preparaty przeciwko zapaleniu jelit. U gołębi szczególnie wrażliwe są

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą autora publikacji/ Zbigniew Rzywucki R-CERAM /

jelita cienkie oraz jelita ślepe. Podczas leczenia biegunki istotne jest wytworzenie w całym przewodzie pokarmowym odpowiedniego poziomu kwasowości pH, poprzez dodawanie do wody do picia preparatów zakwaszających.

Krok8. Po ustaniu biegunki u gołębi, bezwzględnie należy wspomóc regenerację ich organizmu. Dla odbudowy pozytywnej flory bakteryjnej oraz wzmocnienia barier ochronnych w układzie pokarmowym, istotne znaczenie mają probiotyki, minerały, mikroelementy oraz witamin, w szczególności witamina C, E, A, K.

PRZEGLĄD PRODUKTÓW firmy PANTEX HOLLAND, STOSOWANYCH W ZAPOBIEGANIU I W LECZENIU BIEGUNKI u GOŁĘBI.

Wszystkie szczegółowe informacje dotyczące produktów i leków weterynaryjnych z firmy PANTEX dostępne są na stronie internetowej www.pantex.net oraz www.doskonaleniegolebir-ceram.pl w bloku publikacji /Wademekum produktów PANTEX / karty katalogowe produktów/ oraz w bloku publikacji NOWE PRODUKTY.

Oferowane przez PANTEX HOLLAND produkty, w pełni spełniają oczekiwania hodowców gołębi, w szczególności tych, którzy opierają hodowlę o produkty naturalne. Do grupy produktów optymalizujących działanie przewodu pokarmowego gołębi, należą produkty z rodziny PURE LINE. Są to produkty: DIGEST PURE, CLEAN ACID PURE, RECU PURE, które chronią układ pokarmowy gołębi przed infekcją pasożytów oraz infekcją innych chorobotwórczych patogenów. Działaniem swym, poprzez efektywne oczyszczanie przewodu pokarmowego z zalegających patogenów, blokują ich rozwój i kolonizację jelit. Wspomagają regenerację ochronnego śluzu i błon jelit, oraz korzystnie modyfikują skład ilościowy i jakościowy mikroflory przewodu pokarmowego. Wzmacniają system immunologiczny organizmu. Są bezpieczne dla zdrowia gołębi we wszystkich okresach ich życia.

Autor publikacji: *Zbigniew Rzywucki R-CERAM.*

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą autora publikacji/ Zbigniew Rzywucki R-CERAM /